

**MINISTARSTVO PRAVDE, LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA
DIREKTORAT ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA
Direkcija za nacionalne i etničke manjine**

INFORMACIJA

o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u organima lokalne samouprave, privrednim društvima i javnim ustanovama, čiji je osnivač Glavni grad, Prijestonica ili Opština

Podgorica, maj 2021. godine

I REZIME

Programom rada Ministarstva za ljudska i manjinska prava za I kvartal 2019. godinu i Akcionim planom za Poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava, Ministarstvo i Uprava za kadrove inicirali su u julu 2019. godine sprovođenje istraživanja u cilju prikupljanja podataka za izradu *Informacije o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u organima lokalne samouprave, privrednim društvima i javnim ustanovama, čiji je osnivač Glavni grad, Prijestonica ili Opština.*

Ustav Crne Gore u članu 79 tačka 9 i 10 jemči manjinama pravo na autentičnu zastupljenost u Skupštini Crne Gore i skupštinama jedinica lokalne samouprave u kojima čine značajan dio stanovništva, shodno principu afirmativne akcije, kao i pravo na srazmernu zastupljenost u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave. Takođe, Zakon o manjinskim pravima i slobodama ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 031/06 od 12.05.2006, 051/06 od 04.08.2006, 038/07 od 22.06.2007, "Službeni list Crne Gore", br. 002/11 od 12.01.2011, 008/11 od 04.02.2011, 031/17 od 12.05.2017) daje iste garancije, kako u zakonodavnim tijelima, tako i u državnim organima i organima lokalne samouprave. *Strategijom manjinske politike 2019-2023, jedan od definisanih ciljeva odnosi se na obezbeđivanje autentičnog političkog predstavljanja i participacije pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u političkom životu Crne Gore.*

Djelotvorno učešće i zastupljenost pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u političkom i javnom životu Crne Gore jedan je od najvažnijih segmenata unutrašnje integracije crnogorskog društva. Bez prisustva predstavnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na važnim mjestima u sistemu državne i lokalne vlasti, na mjestima gdje se kreira politika i donose odluke, nema dosljednog sprovođenja zacrtanih i garantovanih prava.

Zakonom o manjinskim pravima i slobodama, u stavu 2 člana 25 propisano je da se o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica staraju nadležni organi zaduženi za kadrovska pitanja, u saradnji sa savjetima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

S tim u vezi, u junu 2014. godine potpisani je Sporazum o saradnji između tadašnjeg Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Uprave za kadrove i šest nacionalnih savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica (Albanskog, Bošnjačkog, Hrvatskog, Muslimanskog, Romskog i Srpskog) u cilju daljeg razvoja manjinskih prava i sloboda, te srazmjerne zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda ili drugih manjinskih nacionalnih zajednica u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave,

afirmišući Ustav Crne Gore i zakonska rješenja koja se tiču unapređenja manjinskih prava i sloboda potencirajući značaj i doprinose za pitanja od zajedničkog interesa.

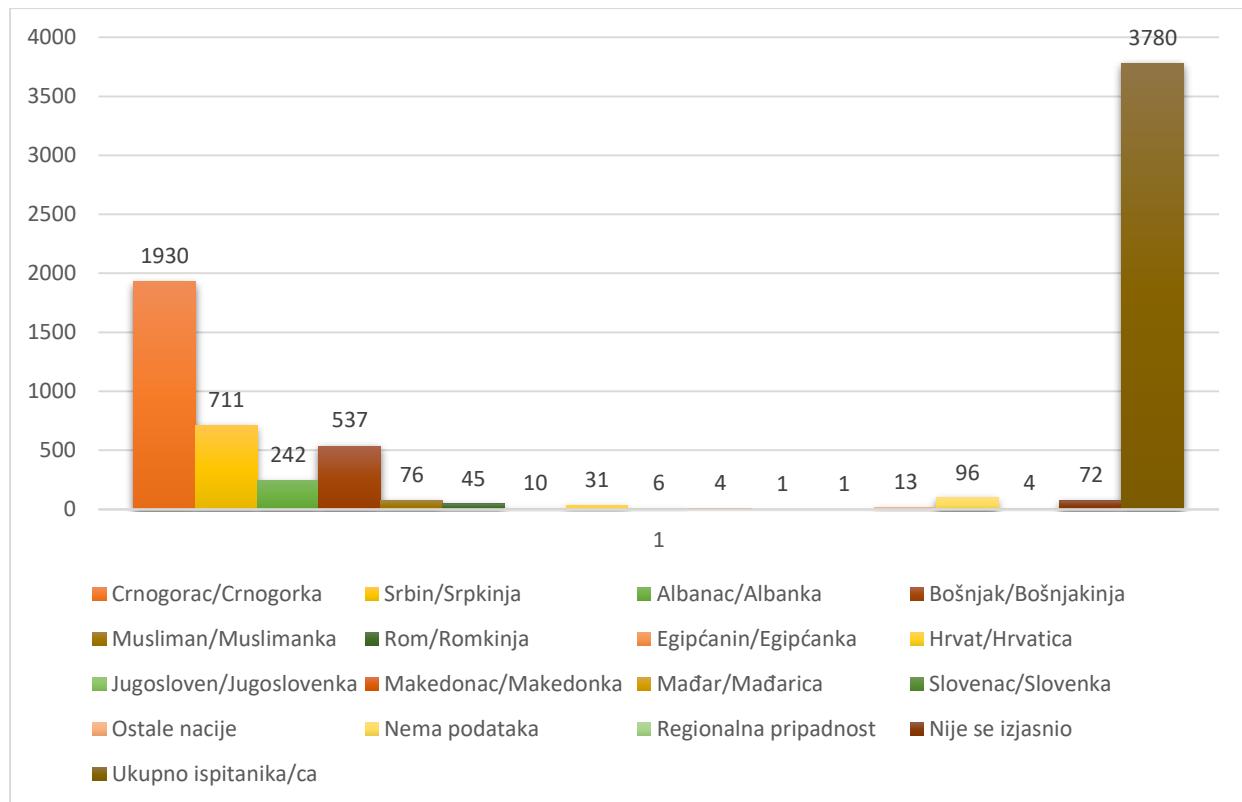
Važećim zakonskim rješenjima stvorene su pretpostavke za dobijanje relevantnih i pouzdanih podataka o nacionalnoj strukturi državnih službenika i namještenika. Uprava za kadrove, u skladu sa članom 151 Zakona o državnim službenicima i namještenicima vodi Centralnu kadrovsku evidenciju o državnim službenicima i namještenicima, koja između ostalog, obuhvata i podatke o ličnosti (ime i prezime, nacionalnost i maternji jezik, adresa i jedinstveni matični broj građana - JMBG i dr). Na ovaj način, Zakonom je obezbjeđena obaveza vođenja kadrovske evidencije koja sadrži i podatke o manjinskom aspektu zaposlenih.

Shodno navedenom, osnovni cilj izrade Informacije jeste prikupljanje tačnih i pouzdanih podataka o nacionalnoj strukturi zaposlenih u predmetnim organima kako bi dobijeni podaci poslužili za planiranje i sprovođenje aktivnosti koje treba dodatno da doprinesu dosljednom sprovođenju pomenutih ustavnih i zakonskih garancija. Važno je istaći da su prikupljeni podaci korišćeni samo za pomenute svrhe, da se nisu zloupotrebljavali, a kompletan proces se odvijao u skladu sa zakonskim rješenjima o tajnosti ličnih podataka.

Uzimajući u obzir da je izrada ove *Informacije*, shodno gore navedenim dokumentima, bila predviđena za 2019. godinu, tadašnje Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i Uprava za kadrove utvrdili su Upitnike za sprovođenje istraživanja i iste u drugoj polovini 2019. godine, dostavili koordinatorima iz organa lokalne samouprave koji su bili u obavezi da iste dostave svim službenicima u organima lokalne samouprave, privrednim društvima i javnim ustanovama čije je osnivač Glavni grad, Prijestonica ili Opština kako bi se anonimno izjasnili o nacionalnoj pripadnosti. Situacija izazvana globalnom pandemijom COVID19 i mjerama donijetim za sprečavanje širenja iste, uzrokovala je odlaganje prikupljanja, pa samim tim, i obradu potrebnih podataka za sačinjavanje ove Informacije zbog čega je usvajanje iste predviđeno Programom rada Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava za 2021. godinu.

Od ukupno 3780 popunjениh upitnika u svih 224. organa koliko je bilo obuhvaćeno ovom Informacijom, zaposleni su se, u nacionalnom smislu, izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 1930(51,1%), Srbin/Srpkinja 711 (18,8%), Musliman/Muslimanka 76 (2,0%), Bošnjak/Bosnjakinja 537 (14,2%), Albanac/Albanka 242 (6,4%), Rom/Romkinja 45 (1,2%), Egipćanin/Egipćanka 10 (0,3%), Hrvat/Hrvatica 31 (0,8%), Jugosloven/Jugoslovenka 6 (0,2%), Makedonac/Makedonka 4 (0,1%), Mađar/Mađarica 1, Rus/Ruskinja 1, Slovenac/Slovenka 1, nije se izjasnilo 72 (1,9 %), nema podataka 96 (2,5%), ostale nacije 13 (0,3 %), regionalna pripadnost 4 (0,1%).

Grafik br. 1: Nacionalna struktura zaposlenih u organima lokalne samouprave, privrednim društvima i javnim ustanovama čije je osnivač Glavni grad, Prijestonica ili Opština.

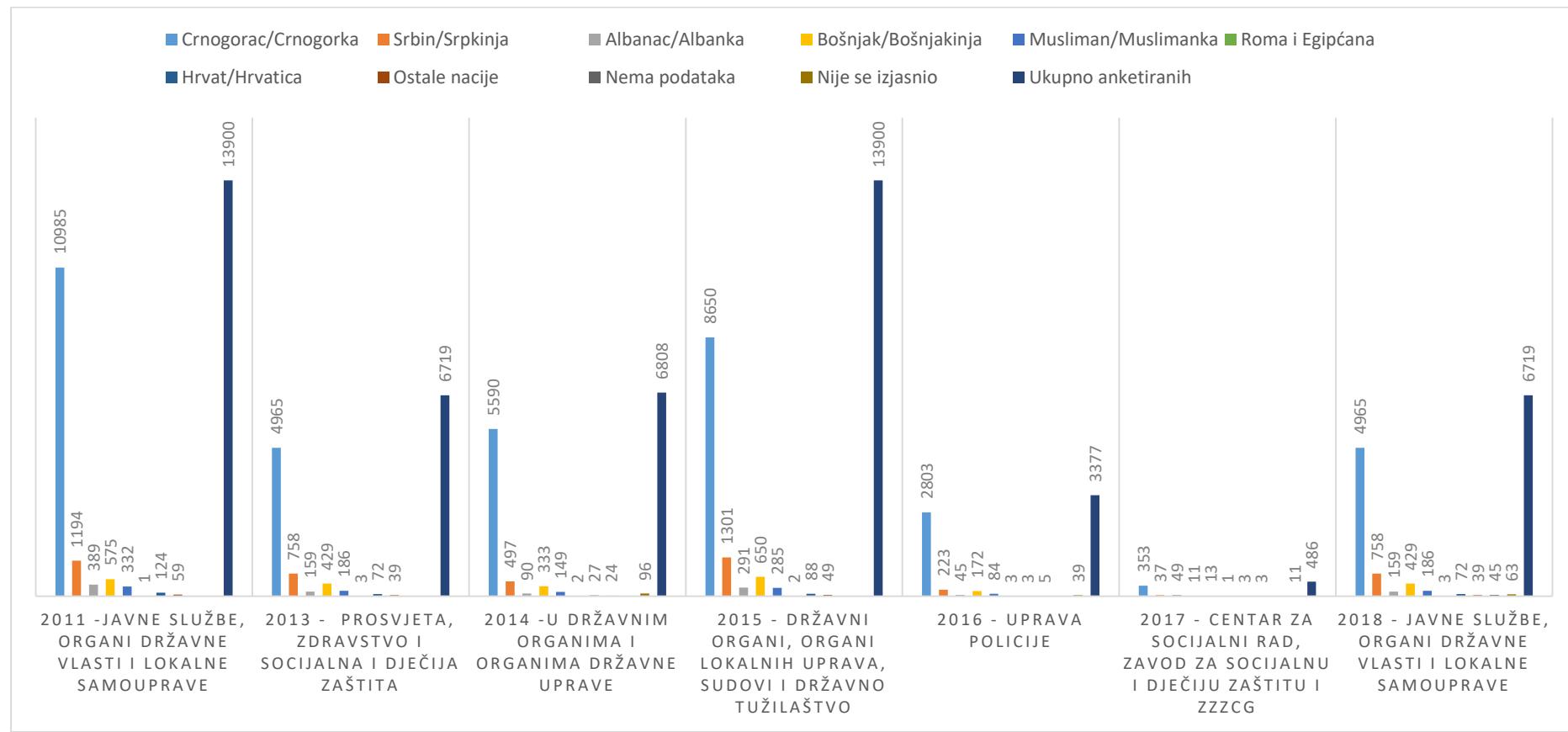

Informacija o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, jedna je od aktivnosti koju Ministarstvo zaduženo za zaštitu ljudskih i manjinskih prava, u saradnji sa Upravom za kadrove i savjetima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, sprovodi od 2011. godine.

U prethodnom periodu, sačinjene su informacije o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i to:

- 2011 - U javnim službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave;
- 2013 - u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave (prosvjeta, zdravstvo, socijalna i dječja zaštita);
- 2014 - u državnim organima i organima državne uprave;
- 2015 - u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalnih uprava, sudovima i Državnom tužilaštvu;
- 2016 - u Upravi policije;
- 2017 - u Centru za socijalni rad, Zavodu za socijalnu i dječju zaštitu i Zavodu za zapošljavanje Crne Gore;
- 2018 – u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave.

Grafik br. 2: Nacionalna struktura zaposlenih u organima i javnim službama obuhvaćenim informacijama o zastupljenosti u periodu 2011-2018

II METODOLOGIJA

Za prikupljanje podataka korišćen je anketni metod, sa upitnikom kao instrumentom, posebno kreiranim za ostvarivanje cilja istraživanja. Upitnik je bio standardizovan, odgovaralo se upisom odgovora ili zaokruživanjem ponuđenih odgovora. Pitanja su se odnosila na: naziv organa, sjedište organa, mjesto rada (opština), radno angažovanje i nacionalnost. Svaki obrazac je sadržavao i kratko uputstvo za popunjavanje upitnika. Upitnici su bili anonimni, odnosno od ispitanika se nije zahtjevalo da upiše svoje lično ime.

Svim starješinama organa upućeno je cirkularno pismo, sa objašnjenjem cilja istraživanja, kao i zahtjevom da se dostavi ukupan broj zaposlenih razvrstanih na osnovu načina radnog angažovanja. Pismo i upitnik bili su postavljeni na zvaničnim web adresama Ministarstva za ljudska i manjinskih prava i Uprave za kadrove.

Svaki popunjeni upitnik, odnosno podaci iz upitnika, su unešeni u posebno izrađen računarski program izrađen za tu namjenu od strane Uprave za kadrove. Poseban računarski program je bio potreban i zbog obimnosti istraživanja, odnosno obimnosti prikupljenih podataka, te brze dostupnosti podataka po kriterijumu koji je potreban. Poslije unosa podataka iz svih prisjelih obrazaca, izvršena je kontrola tačnosti unosa

OPŠTINA - INSTITUCIJA	NACIONALNA PRIPADNOST										UKUNPO		
	srbin/srpskinja	slovenac/slovenka	rom/romkinja	pripadnost regionalna	rus/ruskinja	nije se izjasnio	nema podatka	ka musliman/musliman	mađar/mađarica	hrvat/hrvatica	egipćanin/egipćanka	crnogorac/crnogorka	bošnjak/bošnjakinja
Andrijevica	64	1	1	3	2	1	0,9%	2,6%	1,8%	0,9%	36,8%	114	
DOO Komunalno, Andrijevica	56,1%	0,9%	3,6%	10,7%	0,9%	3	12	28	12	42,9%	100%		
DOO Park prirode "Komovi"	1	1	3	2	3	2	33,3%	66,7%	3	13	100%		
DOO Vodovod i kanalizacija, Andrijevica	13	1	1	1	1	1	100%	3,6%	8	28	100%		
JU Centar za kulturu i sport "Mihailo Lalić", Andrijevica	19	1	2	1	1	1	67,9%	28,6%	20	42	100%		
Opština Andrijevica	19	2	1	1	1	1	45,2%	2,4%	47,6%	100%			

U Opštini Andrijevica, od ukupno 114 upitnika, u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 64 (56,1%), Srbin/Srpskinja 42 (36,8%), Rus/Ruskinja 1 (0,9%), Jugosloven/Jugoslovenka 1 (0,9%), ostale nacije 2 (1.8 %), nije se izjasnilo 3 (2,6 %), nema podataka 1 (0.9%).

Berane	10 1,9%	87 16,5%	18 3,4%	2 0,4%	26 4,9%	2 0,4%	382 72,5%	527 100%
Direkcija za imovinu - Berane							8 100%	8 100%

DOO "Benergo", Berane													10 100%	10 100%
DOO "Regionalni biznis centar", Berane			1 11,1%										8 88,9%	9 100%
DOO Agencija za izgradnju i razvoj, Berane		1 2,9%	3 8,6%					4 11,4%					27 77,1%	35 100%
DOO Komunalno, Berane		2 1,8%	19 17,1%			7 6,3%		2 1,8%					81 73,0%	111 100%
DOO Parking servis, Berane													11 100%	11 100%
DOO Sportski centar, Berane			5 18,5%										22 81,5%	27 100%
DOO Vodovod i kanalizacija, Berane		1 2,9%	10 28,6%				1 2,9%						23 65,7%	35 100%
JU Centar za kulturu, Berane		1 3,3%	6 20,0%			1 3,3%	1 3,3%						21 70,0%	30 100%
JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, Berane		2 9,1%	2 9,1%			2 9,1%							16 72,7%	22 100%
JU Polimski muzej, Berane		1 8,3%	2 16,7%										9 75,0%	12 100%
Komunalna policija, Berane			2 14,3%										12 85,7%	14 100%
Opština Berane, Glavni administrator			1 33,3%										2 66,7%	3 100%
Opština Berane, Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj			6 46,2%					1 7,7%					6 46,2%	13 100%
Opština Berane, Sekretarijat za inspekcijske poslove			3 15,0%			4 20,0%							13 65,0%	20 100%
Opština Berane, Sekretarijat za investicije i projekte			4 40,0%			1 10,0%		1 10,0%					4 40,0%	10 100%

Opština Berane, Sekretarijat za komunalno-stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine		1			4			5	10
		10,0%			40,0%			50,0%	100%
Opština Berane, Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora		2						3	5
		40,0%						60,0%	100%
Opština Berane, Služba Predsjednika								13	13
								100%	100%
Opština Berane, Služba za unutrašnju reviziju			1					2	3
			33,3%					66,7%	100%
Opština Berane, Služba za zajedničke poslove		5			1	1		21	28
		17,9%			3,6%	3,6%		75,0%	100%
Sekretarijat za opštu upravu i društvene djelatnosti, Berane		6			4			11	21
		28,6%			19,0%			52,4%	100%
Sekretarijat za poljoprivredu, turizam i vodoprivredu, Berane		4						9	13
		30,8%						69,2%	100%
Sekretarijat za sport, kulturu, omladinu i saradnju sa NVO - Berane	1	1			1			6	9
	11,1%	11,1%			11,1%			66,7%	100%
Skupština Opštine Berane, Služba Skupštine		1						4	5
		20,0%						80,0%	100%
Služba zaštite i spasavanja, Berane		1			2	5		26	34
		2,9%			5,9%	14,7%		76,5%	100%
Uprava za naplatu lokalnih javnih prihoda - Berane	1	2			4			9	16
	6,3%	12,5%			25,0%			56,3%	100%

U Opštini Berane, od ukupno 527 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 87 (16,5%), Srbin/Srpkinja 382 (72,5%), Musliman/Muslimanka 18 (3,4 %), Bošnjak/Bosnjakinja 10 (1,9 %), nije se izjasnilo 26 (4,9 %), nema podataka 2(0.4), ostale nacije 2 (0,4 %).

Bijelo Polje	30	82		2	17	8	1	17	157
	19,1%	52,2%		1,3%	10,8%	5,1%	0,6%	10,8%	100%
Direkcija za izgradnju i investicije, Bijelo Polje		8						2	10
		80,0%						20,0%	100%
	3	9		1	1				14

JU Centar "TISA", Bijelo
Polje

	21,4%	64,3%			7,1%	7,1%									100%
JU Centar za podršku djeci i porodici, Bijelo Polje		7												1	8
		87,5%												12,5%	100%
JU Muzej, Bijelo Polje	2	2												3	7
	28,6%	28,6%												42,9%	100%
Komunalna policija, Bijelo Polje	3	5												1	9
	33,3%	55,6%												11,1%	100%
Opština Bijelo Polje	4	14			5	4								2	29
	13,8%	48,3%			17,2%	13,8%								6,9%	100%
Sekretarijat za finansije, Bijelo Polje	1	2			1	1								5	
	20,0%	40,0%			20,0%	20,0%									100%
Sekretarijat za inspekcijske poslove, Bijelo Polje	5	8		1										3	19
	26,3%	42,1%		5,3%										15,8%	100%
Sekretarijat za preduzetništvo i ekonomski razvoj, Bijelo Polje	3	3													7
	42,9%	42,9%													100%
Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj, Bijelo Polje	5	3													8
	62,5%	37,5%													100%
Skupština opštine, Bijelo Polje	2	6			4									1	13
	15,4%	46,2%			30,8%									7,7%	100%
Služba za unutrašnju reviziju, Bijelo Polje		2													2
		100%													100%
Uprava javnih prihoda, Bijelo Polje	2	13		1		6								4	26
	7,7%	50,0%		3,8%		23,1%								15,4%	100%

U Opštini Bijelo Polje, od ukupno 157 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 82 (52,2%), Srbin/Srpkinja 17(10,8%), Musliman/Muslimanka 17(10,8 %), Bošnjak/Bosnjakinja 30 (19,1 %), Jugosloven/ Jugoslovenka 2 (1,3%) nije se izjasnilo 8 (5,1 %), ostale nacije 1 (0,6%).

Budva	19	1	1	11	32
	59,4%	3,1%	3,1%	34,4%	100%
Opština Budva	19	1	1	11	32
	59,4%	3,1%	3,1%	34,4%	100%

U Opštini Budva, od ukupno 32 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 19(59,4%), Srbin/Srpkinja 11 (34,4%), nema podataka 1 (3,1%) ,ostale nacije 1 (3,1%).

Danilovgrad	189	1	1	4	1	1	8	207
	91,3%	0,5%	0,5%	1,0%	1,9%	0,5%	3,9%	100%
DOO "Za uzgoj, zaštitu i lov divljači i riba", Danilovgrad	5							5
	100%							100%
DOO Komunalno, Danilovgrad	42	1	1				1	46
	91,3%	2,2%	2,2%				2,2%	100%
DOO LJE "Radio Danilovgrad"	9							9
	100%							100%
DOO Vodovod i kanalizacija, Danilovgrad	36				1		3	40
	90,0%				2,5%		7,5%	100%
JU Centar za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom, Danilovgrad	2							2
	100%							100%
JU Centar za kulturu, Danilovgrad	6	1						7
	85,7%	14,3%						100%
JU Umjetnička kolonija, Danilovgrad	2							2
	100%							100%
Opština Danilovgrad	13	1						14

		92,9%		7,1%													100%	
Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj, Danilovgrad		9															1	10
		90,0%															10,0%	100%
Sekretarijat za imovinu i investicije, Danilovgrad		7																7
		100%																100%
Sekretarijat za komunalne, stambene poslove i saobraćaj		8															1	9
		88,9%															11,1%	100%
Sekretarijat za lokalnu samoupravu i društvene djelatnosti		16															1	17
		94,1%															5,9%	100%
Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i zaštite životne sredine, Danilovgrad		6															1	8
		75,0%															12,5%	100%
Skupština opštine, Danilovgrad		3																3
		100%																100%
Služba komunalne policije, Danilovgrad		5																5
		100%																100%
Služba zaštite i spasavanja, Danilovgrad		13																15
		86,7%																100%
Turistička organizacija, Danilovgrad		2																2
		100%																100%
Uprava lokalnih javnih prihoda, Danilovgrad		5															1	6
		83,3%															16,7%	100%

U Opštini Danilovgrad, od ukupno 207 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 189 (91,3%), Srbin/Srpkinja 8 (3,9%), Mađar/Mađarica 1 (0,5), Makedonac,Makedonka 1 (0,5), Musliman/Muslimanka 2 (1%), Rom/Romkinja 1 (0,5%),nema podataka 4 (1,9%), nije se izjasnilo 1 (0,5%).

U Gradskoj opštini Golubovci, od ukupno 33 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 32 (97,0%), Srbin/Srpkinja 1 (3%).

U Opštini Gusinje od ukupno 50 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Albanac/Albanka 12 (24,0%), Bošnjak/Bošnjakinja 2 (76,0%).

Herceg Novi	1 0,7%	2 1,3%	34 22,2%	3 2,0%	1 0,7%		1 0,7%	51 33,3%	2 1,3%	1 0,7%	3 2,0%	3 2,0%		51 33,3%	153 100%
"Komunalno Stambeno", Herceg Novi			8	1				33			2			22	66
JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama i			12,1%	1,5%				50,0%			3,0%			33,3%	100%

teškoćama u
razvoju, Herceg Novi

JU Gradski muzej Mirko Komnenovići i galerija Josip Bepo Benković, Herceg Novi			4		1					1				1		7
			57,1%		14,3%					14,3%				14,3%	100%	
Opština Herceg-Novi			8	1		18	2		3	1				23	56	
			14,3%	1,8%		32,1%	3,6%		5,4%	1,8%				41,1%	100%	

Sekretarijat za
društvene djelatnosti
i sport - Herceg Novi

1	2	3	1		1									5	13
7,7%	15,4%	23,1%	7,7%		7,7%									38,5%	100%

U Opštini Herceg Novi, od ukupno 153 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 34 (22,2%), Srbin/Srpkinja 51 (33,3%), Musliman/Muslimanka 1 (0,7%), Rom/Romkinja 3 (2,0%), Albanac/Albanka 1 (0,7%), Bošnjak,Bošnjakinja 2 (1,3%), Hrvat/Hrvatica 3 (2,0%), Jugosloven/Jugoslovenka 1 (0,7%), nema podataka 51 (33,3%), nije se izjasnilo 2 (1,3%),ostale nacije 1 (0,7%), regionalna pripadnost 3 (2,0%).

Kolašin		32			3					13				49	
		65,3%			6,1%					26,5%				100%	
Opština Kolašin		21			3					12				37	
		56,8%			8,1%					32,4%				100%	

U Opštini Kolašin, od ukupno 49 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao:Crnogorac/Crnogorka 32 (65,3%), Srbin/Srpkinja 13 (26,5%), nije se izjasnilo 3 (6,1%), ostale nacije 1 (2,0%).

Nikšić		490	6		1					4				28	
		90,1%	1,1%		0,2%					0,7%				5,1%	100%
Agencija za projektovanje i planiranje, Nikšić		9			3					2				3	12
		75,0%			2,0%					0,2%				25,0%	100%

Direkcija za imovinu, Nikšić		60,0%		40,0%										100%
DOO Parking servis, Nikšić		8						2						10
		80,0%						20,0%						100%
JKP Komunalno Nikšić		16	3							2		3	24	
		66,7%	12,5%							8,3%		12,5%	100%	
JP Autobuska stanica, Nikšić		17						3						20
		85,0%						15,0%						100%
JP Sportski centar, Nikšić		14												14
		100%												100%
JP Vodovod i kanalizacija, Nikšić		63	2				1			2		3	71	
		88,7%	2,8%				1,4%			2,8%		4,2%	100%	
JU Dnevni centar, Nikšić		19												19
		100%												100%
JU Muzeji i galerije, Nikšić		24										3	27	
		88,9%										11,1%	100%	
JU Narodna biblioteka „Njegoš”, Nikšić		22										4	26	
		84,6%										15,4%	100%	
JU Nikšićko pozorište, Nikšić		34												34
		100%												100%
JU Zahumlje, Nikšić		18					1							19
		94,7%					5,3%							100%
Komunalna policija, Nikšić		14												14
		100%												100%
Radio i televizija Nikšić		31	1					1				1	34	
		91,2%	2,9%					2,9%				2,9%	100%	
Sekret za uređenje prostora i zaštitu životne sredine, Nikšić		16										3	19	
		84,2%										15,8%	100%	
Sekretarijat za finansije, razvoj i preduzetništvo, Nikšić		23					1							24
		95,8%					4,2%							100%

U Opštini Nikšić od ukupno 544 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 490 (90,1%), Srbin/Srpkinja 28 (5,1%), Musliman/Muslimanka 1 (0,2%), Rom/Romkinja 4 (0,7%), Egipćanin, Egipćanka 6 (1,1%), nema podataka 3 (0,6%), nije se izjasnilo 11 (2,0%), ostale nacije 1 (0,2%).

Pljevlja	7	48				12	8	6					106	187
	3,7%	25,7%				6,4%	4,3%	3,2%					56,7%	100%
Direkcija za imovinu, Pljevlja	1					2	2						1	6
	16,7%					33,3%	33,3%						16,7%	100%
Direkcija za izgradnju i investicije, Pljevlja		1											1	2
		50,0%											50,0%	100%
Kabinet predsjednika		6				1	1						3	11
		54,5%				9,1%	9,1%						27,3%	100%
Komunalna policija, Pljevlja		1											6	7
		14,3%											85,7%	100%
Opština Pljevlja		5				3		4					21	33
		15,2%				9,1%		12,1%					63,6%	100%
Sekretarijat za finansije, Pljevlja	1	2											9	12
	8,3%	16,7%											75,0%	100%
Sekretarijat za inspekcijske poslove, Pljevlja	1	4											7	12
	8,3%	33,3%											58,3%	100%
Sekretarijat za komunalno, stambene poslove, saobraćaj i vode, Pljevlja		4											2	6
		66,7%											33,3%	100%
Sekretarijat za opštu upravu, Pljevlja	2	9				2	5						24	42
	4,8%	21,4%				4,8%	11,9%						57,1%	100%
Sekretarijat za privredu, Pljevlja		4											10	14
		28,6%											71,4%	100%
Sekretarijat za uređenje prostora, Pljevlja	1	3				1							9	14
	7,1%	21,4%				7,1%							64,3%	100%

Skupština opštine, Pljevlja		2			2		2						3	9
		22,2%			22,2%		22,2%						33,3%	100%
Služba glavnog administratora, Pljevlja		2											4	6
		33,3%											66,7%	100%
Služba za unutrašnju reviziju, Pljevlja		1											1	2
		50,0%											50,0%	100%
Uprava lokalnih javnih prihoda, Pljevlja	1	4					1						5	11
	9,1%	36,4%					9,1%						45,5%	100%

U Opštini Pljevlja ukupno 187 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 48 (25,7%), Srbin/Srpkinja 106 (56,7%), Musliman/Muslimanka 12 (6,4%), Bošnjak/Bosnjakinja 7 (3,7%)nema podataka 8 (4,3%), nije se izjasnilo 6 (3,2%).

Podgorica	33	16	691	2	2	3	13	7	6		21	1	31	826
	4,0%	1,9%	83,7%	0,2%	0,2%	0,4%	1,6%	0,8%	0,7%		2,5%	0,1%	3,8%	100%
AD Plodovi CG - Podgorica		4							1					5
		80,0%							20,0%					100%
Direkcija za imovinu - Podgorica	1	17				1							3	22
	4,5%	77,3%				4,5%							13,6%	100%
DOO Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice		6											2	8
		75,0%											25,0%	100%
DOO Čistoća, Podgorica	1	52	1			5		1		14		2	76	
	1,3%	68,4%	1,3%			6,6%		1,3%		18,4%		2,6%	100%	
DOO Deponija, Podgorica	2	31	1										1	35
	5,7%	88,6%	2,9%										2,9%	100%
DOO Komunalne usluge, Podgorica		43							1				2	46
		93,5%							2,2%				4,3%	100%
	4	27						1					4	36

JU za smještaj,
rehabilitaciju i
resocijalizaciju
korisnika
psihoaktivnih
supstanci
Podgorica

		93,8%		3,1%		3,1%	100%
Komunalna inspekcija, Podgorica	1	22				1	24
	4,2%	91,7%				4,2%	100%
Komunalna policija, Podgorica		54		1			55
		98,2%		1,8%			100%
Narodna biblioteka "Radosav Ljumović"	1						1
	100%						100%
Sekretarijat za finansije Podgorica		4					4
		100%					100%
Sekretarijat za komunalne poslove "Zelenilo" - Podgorica		1		1			2
		50,0%		50,0%			100%
Sekretarijat za komunalne poslove, Podgorica		11		2			13
		84,6%		15,4%			100%
Sekretarijat za kulturu i sport, Podgorica		11			1		12
		91,7%			8,3%		100%
Sekretarijat za lokalnu samoupravu	4	34		3			41
	9,8%	82,9%		7,3%			100%
Sekretarijat za planiranje		6				6	
		100%					100%

Uprava lokalnih javnih prihoda, Podgorica		92,0%		4,0%		4,0%		100%
---	--	-------	--	------	--	------	--	------

U Glavnom gradu Podgorica, od ukupno 826 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 691 (83,7%), Srbin/Srpkinja 31 (3,8%), Musliman/Muslimanka 13 (1,06%), Rom/Romkinja 21 (2,5%), Albanac/Albanka 33 (4,0%), Bošnjak/Bošnjakinja 16 (1,9%), Hrvat/Hrvatica 2 (0,2%), Jugosloven/Jugoslovenka 2 (0,2%), Makedonac/Makedonka 3 (0,4%), Slovenac/Slovenka 1 (0,1%), nema podataka 7 (0,8%), nije se izjasnilo 6 (0,7%).

Rožaje	11	427	2	9	3	5	4	461
	2,4%	92,6%	0,4%	2,0%	0,7%	1,1%	0,9%	100%
DOO Komunalno, Rožaje	5	66		4	1			76
	6,6%	86,8%		5,3%	1,3%			100%
DOO LJE RTR, Rožaje	1	21					1	23
	4,3%	91,3%					4,3%	100%
DOO Ski centar "Hajla", Rožaje		9						9
		100%						100%
DOO Sportski centar, Rožaje	17	1						18
	94,4%	5,6%						100%
DOO Vodovod i kanalizacija, Rožaje	2	37			1			41
	4,9%	90,2%			2,4%			2,4% 100%
JU Centar za kulturu, Rožaje	42			2				44
	95,5%			4,5%				100%
JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, Rožaje		16						16
		100%						100%
JU Narodna biblioteka, Rožaje	1	15						16
	6,3%	93,8%						100%
JU Zavičajni muzej "Ganića kula" Rožaje		17		2				19
		89,5%		10,5%				100%
Opština Rožaje	1	177	1	3	3	1	2	188
	0,5%	94,1%	0,5%	1,6%	1,6%	0,5%	1,1%	100%

Turistička organizacija, Rožaje	1 9,1%	10 90,9%										11 100%
------------------------------------	-----------	-------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------------

U Opštini Rožaje od ukupno 461 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 2 (0,4%), Bošnjak,Bošnjakinja 427 (92,6%),Srbin/Srpkinja 4 (0,9%), Musliman/Muslimanka 9 (2,0%), Albanac/Albanka 11 (2,4%), nema podataka 3 (0,7%), nije se izjasnilo 5 (1,1%).

Šavnik	44 97,8%											1 2,2%	45 100%
DOO Komunalne djelatnosti, Šavnik	11 100%												11 100%
JU Centar za kulturu, sport i medije, Šavnik	7 100%												7 100%
Komunalna policija, Šavnik	1 100%												1 100%
Opština Šavnik	5 100%												5 100%
Park prirode "Dragišnice i komarnica"	3 100%												3 100%
Sekretarijat za lokalne uprave, Šavnik	4 80,0%												1 20,0% 5 100%
Služba za projekte i drugostepeni postupak Šavnik	2 100%												2 100%
Služba za skupštinske poslove, Šavnik	2 100%												2 100%
Služba zaštite i spašavanja	6 100%												6 100%
Uprava lokalnih javnih prihoda Šavnik	3 100%												3 100%

U Opštini Šavnik, od ukupno 45 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 44 (97,8%), Srbin/Srpkinja 1 (2,2%).

Tivat		91	26		2	13		1	1		14	148
		61,5%	17,6%		1,4%	8,8%		0,7%	0,7%		9,5%	100%
DOO Autobuska stanica, Tivat		5	2					1			8	
		62,5%	25,0%					12,5%				100%
DOO Komunalno, Tivat		11	11		6			1			6	35
		31,4%	31,4%		17,1%			2,9%			17,1%	100%
DOO Parking servis, Tivat		12	3		1						16	
		75,0%	18,8%		6,3%							100%
DOO Vodacom, Tivat		11	2								1	14
		78,6%	14,3%								7,1%	100%
Opština Tivat		49	6		1	6					7	69
		71,0%	8,7%		1,4%	8,7%					10,1%	100%
Turistička organizacija, Tivat		3	2			1						6
		50,0%	33,3%			16,7%						100%

U Opštini Tivat, od ukupno 148 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 91 (61,5%), Srbin/Srpkinja 14 (9,5%), Hrvat/Hrvatica 26 (17,6%), Rom/Romkinja 1 (0,7%) Musliman/Muslimanka 2 (1,4%), nema podataka 13 (8,8%), regionalna pripadnost 1 (0,7%).

Tuzi	23	7	3									33
	69,7%	21,2%	9,1%									100%
Gradska opština Tuzi	18	5	2									25
	72,0%	20,0%	8,0%									100%
JU KIC "Malesija", Tuzi	5	2	1									8
	62,5%	25,0%	12,5%									100%

U Opštini Tuzi, od ukupno 33 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 3 (9,1%), Albanac/Albanka 23 (69,7%), Bošnjak/Bošnjakinja 7 (21,2%).

Ulcinj	162	6	4		1	3	1	4		15		1	197
	82,2%	3,0%	2,0%		0,5%	1,5%	0,5%	2,0%		7,6%		0,5%	100%
DOO Komunalne djelatnosti, Ulcinj	74	2	3		1	1	4			15			100
	74,0%	2,0%	3,0%		1,0%	1,0%	4,0%			15,0%			100%

DOO Parking servis, Ulcinj	26		1															27
	96,3%		3,7%															100%
Opština Ulcinj	62		2	1						1	2						1	69
	89,9%		2,9%	1,4%						1,4%	2,9%						1,4%	100%

U Opštini Ulcinj, od ukupno 197 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 6(3,0%), Albanac/Albanka 162 (82,2%) Srbin/Srpskinja 1 (0,5%), Egipćanin/Egipćanka 4 ((2,0%), Rom/Romkinja 15 (7,6%), Musliman/Muslimanka 1 (0,5%), nema podataka 3 (1,5%), nije se izjasnio 1 (0,5%), ostale nacije 4 (2,0%).

Žabljak			26														2	28
			92,9%														7,1%	100%
Opština Žabljak			26														2	28
			92,9%														7,1%	100%

U Opštini Žabljak od ukupno 28 upitnika u nacionalnom smislu, zaposleni su se izjasnili kao:Crnogorac/Crnogorka 26 (92,9%), Srbin/Srpskinja 2 (7,1%).

UKUPNO	242	537	1930	10	31	6	1	4	76	96	72	13	4	45	1	1	711	3780
	6,4%	14,2%	51,1%	0,3%	0,8%	0,2%		0,1%	2,0%	2,5%	1,9%	0,3%	0,1%	1,2%			18,8%	100%

Od ukupno 3780 upitnika, zaposleni su se, u nacionalnom smislu, izjasnili kao: Crnogorac/Crnogorka 1930 (51,1%), Srbin/Srpskinja 711 (18,8%), Musliman/Muslimanka 76 (2,0%), Bošnjak/Bosnjakinja 537 (14,2%), Albanac/Albanka 242 (6,4%), Rom/Romkinja 45 (1,2%), Egipćanin/Egipćanka 10 (0,3%), Hrvat/Hrvatica 31 (0,8%), Jugoslaven/Jugoslovenka 6 (0,2%), Makedonac/Makedonka 4 (0,1%), Mađar/Mađarica 1, Rus/Ruskinja 1, Slovenac/Slovenka 1, nije se izjasnilo 72 (1,9 %), nema podataka 96 (2,5%), ostale nacije 13 (0,3 %), regionalna pripadnost 4 (0,1%).

IV PREDLOG MJERA

Iz dobijenih podataka se može zaključiti da je učešće manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica organima lokalne samouprave, privrednim društvima i javnim ustanovama veće nego u ranijem periodu, ali se još uvijek treba raditi kako bi se sprovodilo u praksi ono što je predvidjeno zakonodavstvom kojim se reguliše pitanje zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Djelotvorno učešće i zastupljenost pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u političkom i javnom životu, Crne Gore jedan je od najvažnijih segmenata unutrašnje integracije crnogorskog društva. Da bi se dosljedno sprovele ustavne i zakonske garancije o srazmjernej zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica neophodan je multidisciplinaran pristup i puna posvećenost poštovanju spomenutog ustavnog principa od strane svih relevantnih subjekata.

Takođe je neophodno da starještine organa, prilikom izrade planova potrebnog broja zaposlenih i popune radnim mjesta, pored propisanih opštih i posebnih uslova za konkretno radno mjesto, vode računa o ustavnim i zakonskim garancijama o srazmjernej zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne uprave.

Da bi se stvorili preduslovi da spomenute garancije budu primijenjene, važno je nastaviti i/ili unaprijediti sprovođenje dugoročnih aktivnosti u cilju školovanja i osposobljavanja određenog broja kadrova iz redova pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, uz finansijsku podršku države.